

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 łam.) lub jego miejsce 10 gr.

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 łam.) lub jego miejsce 10 gr.

KROTOSZYŃSKI

ORĘDOWNIK POWIATOWY

WYCHODZI w ŚRODY i SOBOTY

Administracja i Redakcja: Drukarnia Krotoszyńska — Krotoszyn, ul. Florjanska 1, Telefon 164.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 39.

Sroda, dnia 18-go maja 1938 r.

Dział nieurzędowy.

W WALCE Z WROGIEM CZŁOWIEKA.

Szeregi białych łóżek, długi sznur leżaków. Wyciągnięci na nich bladzi, chudzi ludzie, wynędzniałe dzieci ebery mi płucami obloną ożywcze powietrze, albo poddają uzdrawiającym promieniom słońca, napiętnowane gruźlica, ciało. Tak jest w Zakopanem, Otwocku, na Kubalonce... Tak jest wśród „szczęśliwców”, którzy mogą się leczyć, dla których znalazło się miejsce.

Miejsce tych jest mało, nieproporcjonalnie mało w stosunku do potrzeb... W miastach, miasteczkach, osadach fabrycznych tysiące ludzi wypluwa resztki płuc. W mroku wilgotnych suteryn, gdzieś na barłogu dogorywają zżerani gorączką młodzi mężczyźni i kobiety, osieracające maleńkie dzieci.

Gruźlica... Choroba, co jawi się wszędzie tam, gdzie jest nędza, brud, ciasnota, a więc wszystkie te bolączki, co trapią nasz świat pracy. I dlatego walka z nią jest taka trudna.

Z okazji „Dni przeciwigruźliczych”, które odbędą się w całej Polsce w okresie od 16-go do 19-go maja, sięgnijmy pamięcią wstecz i uprzytomnijmy sobie, cośmy już w dziedzinie walki z gruźlicą uczynili dotychczas, oraz rozpatrzmy pokrótce zamierzenia na najbliższą przyszłość.

Największe bodaj nasilenie miała u nas gruźlica w okresie wielkiej wojny. Dość powiedzieć, że gdy np. w Warszawie w roku 1900 na 10 000 mieszkańców umierało na gruźlicę 34,4 to w r. 1917 śmiertelność ta wzrosła do 97,4. I tak było niemal w całej Polsce.

Dopiero gdy w dniu 4 kwietnia 1918 roku, Rada Regencyjna Królestwa Polskiego powołała do życia ministerstwo zdrowia publicznego, gdy w roku 1922 powstał Polski Komitet zwalczania gruźlicy, a w roku 1925-ym Polski Związek Przeciwigruźliczy, jako centrala towarzystw społecznych, zwalczających gruźlicę — praca w dziedzinie zwalczania gruźlicy zaczęła dawać realne wyniki.

Śmiertelność na gruźlicę zaczyna się odtań stopniowo zmniejszać. I tak, gdy w r. 1929 — według danych Głównego Urzędu Statystycznego — umierało w Polsce na gruźlicę na 10 000 mieszkańców — 20,5 to w roku 1931 — 20,0, w r. 1934-tym już tylko 16,8, a w roku 1936 — 15,3. Widzimy więc, że postęp, jak-

kolwiek niewielki, jednak daje się ciągle zauważyć. Mimo to jednak odsetek chorych na gruźlicę jest jeszcze ciągle zbyt wysoki. Przecież w takiej np. Belgii czy Niemczech na 10 000 mieszkańców umiera na gruźlicę zaledwie 6,4 w Anglii 6,8, w Holandii tylko 4,5. Wśród krajów europejskich mamy więc jedno z największych nasileń gruźlicy...

To też nie ustajemy w walce. Przez przychodnie przeciwigruźlicze, których mamy 391, przewijają się codziennie długie szeregi pacjentów. Rentgen, odma sztuczna, sanatorium.

W dziedzinie zapobiegania gruźlicy dobre wyniki dają w Polsce kolonie i półkolonie wakacyjne dla dzieci słabowitych i zagrożonych gruźlicą. Rokrocznie wzrasta ilość wysyłanych dzieci, co jest objawem bardzo pocieszającym. I tak gdy w roku 1922 z kolonii wypoczynkowych i leczniczych korzystało 39 300 dzieci, w r. 1934 liczba ich wzrosła do 179 279, by w roku 1935 osiągnąć cyfrę 237 300.

Wszystko to jednak za mało. To też na ostatnim posiedzeniu Sejmu, tuż przed zamknięciem sesji, na porządku obrad znalazł się projekt ustawy o zwalczaniu gruźlicy.

Między innymi, projektowana ustawa wprowadzała obowiązek zgłaszania do lekarza powiatowego każdego stwierdzonego przypadku gruźlicy, który mógłby być niebezpieczny dla otoczenia, jak rów-

nież obowiązek zgłaszania zmiany miejsca zamieszkania osoby chorej, a także zgłaszania zgonu na gruźlicę. Obowiązek zgłaszania choroby ciążył ma na lekarzu oraz, o ile chory przebywa w zakładzie leczniczym wychowawczym i t. p. — na przełożonym zakładzie.

Dalej projekt ustawy reguluje szczegółowo sprawę zakładania, urządzania i prowadzenia nie obliczonych na zysk przychodni i zakładów przeciwigruźliczych dla dzieci i dorosłych.

Ważną innowacją jest projekt powołania głównego komitetu walki z gruźlicą przy ministerstwie opieki społecznej oraz komitetów walki z gruźlicą przy urządach wojewódzkich, celem zespolenia akcji zwalczania gruźlicy.

Srodki finansowe, jakich akcja ta będzie wymagała, obejmują bardzo okazałe cyfry. Koszt całej akcji — jak to w Sejmie stwierdzono — wymagać będzie wstępnego wkładu 340 milionów zł, a następnie rocznych wydatków około 90 milionów złotych.

Ustawy tej Sejm jeszcze nie uchwalił. Postanowił bowiem, aby projekt jej został raz jeszcze przepracowany w komisji. Wpłyne on zatem na porządek obrad następnej zwyczajnej sesji i wtedy zapewne uzyska moc obowiązującą.

Miejmy nadzieję, że wprowadzenie tej ustawy w życie przyczyni się do dalszego wzmocnienia walki z plagą gruźlicy.

—o—

Pomoc dla Polskiego Handlu.

W niedalekiej przyszłości zostanie zorganizowana specjalna instytucja, której zadaniem będzie przeprowadzanie badań rynku wewnętrznego, pod kątem widzenia potrzeb i możliwości rozwoju polskiego handlu, oraz pomoc finansowa w postaci udzielenia długoterminowego kredytu dla osób posiadających teoretyczne i praktyczne przygotowanie dla zawodu kupieckiego.

W instytucji tej obok przedstawicieli zainteresowanych instytucji społecznych, finansowych oraz organizacji kupieckich, reprezentowani będą również absolwenci

średnich szkół handlowych, którzy specjalnie dotkliwie odczuwali dotychczasowy brak racjonalnie pomyślanej pomocy kredytowej i co właśnie było główną przyczyną małego dopływu do handlu tego wartościowego elementu.

Z otrzymanych informacji wynika, że instytucja ta ma objąć swoją działalnością całą Polskę, nastawiając się specjalnie na młodzież handlową, wychodzącą ze szkół zawodowych.

Inicjatywa ta, całkowicie zresztą zgodna z treścią i duchem nowego ustroju szkolnictwa, ma zapewnić młodzieży moż-

liwość samodzielnej pracy w handlu, zaś polskiemu kupiectwu dopływ młodego i zdrowego narybku.

Sprawa ta będzie przedmiotem obrad zjazdu delegatów Stowarzyszeń absolwentów średnich szkół handlowych, który w dniach 21-ym i 22-im maja b.r. obradować będzie na Ratnieu warszawskim.

Komunikat o Wakacyjnym Instytucie Sztuki.

Ministerstwo W. R. i O. P. organizuje w bież. roku 3 oddziały Wakacyjnego Instytutu Sztuki, a mianowicie:

- 1) w Wiśle w czasie od 2 do 27 lipca,
- 2) w Gdyni w czasie od 2 do 27 sierpnia,
- 3) w Zabiem w czasie od 2 do 29 lipca.

Każdy słuchacz wpłaca jednorazowo wpisowe w kwocie 15 zł. oraz pokrywa w siedzibie Instytutu koszty mieszkania i całkowitego utrzymania: w Gdyni 90 zł, w Wiśle 75 zł, w Zabiem 60 zł. Podania o przyjęcie do W. I. S. należy wnieść najpóźniej do dnia 25 maja b.r. wprost do Ministerstwa W. R. i O. P., Wydział Sztuki, pokój nr 43. Do podań należy dołączyć: krótki życiorys, podający imię i nazwisko kandydata, adres, wiek, wykształcenie, zawód, główne zainteresowania, na który kurs chce być przyjęty (z internatem, czy bez) — wreszcie należy zaznaczyć, czy kandydat zgadza się na umieszczenie go w razie braku miejsca w wymienionej przez niego miejscowości — na liście słuchaczy W. I. S. ośrodka innego. Osoby przyjęte na kurs zostaną o tym powiadomione.

Bliższych szczegółów dot. W. I. S. udzieli na życzenie zainteresowanych Inspektor Szkolny w Krotoszynie.

(—) WŁ. JURASZ,
Inspektor szkolny.

Skorowidz firm czysto polskich.

W dążeniu do wyraźnego odgraniczenia fabryk o kapitale czysto polskim i chrześcijańskim od reszty t. zw. „krajowych” zakładów przemysłowych, w których pracują kapitały zagraniczne lub żydowskie, centrala Związku Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu Rzezypospolitej 1, wydała w roku bieżącym trzeci powiększony Skorowidz Firm Polskich.

Wydawnictwo to jest ze wszechmiar godne polecenia, bo poraz pierwszy w Polsce daje kupcowi i konsumentowi spis źródeł czysto polskiej wytwórczości.

Skorowidz zawiera spis fabryk, większych wytwórni oraz dział hurtowni z całej Polski. Skorowidza Firm Polskich nie powinno brakować w żadnej polskiej rodzinie. Osoby prywatne nabyć mogą pożyteczną tę książkę za minimalną opłatą 1,— złoty.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego pragnie zgrupować wszystkie bez wyjątku branże wytwórcze i hurtowe czysto polskie i chrześcijańskie i w tym celu przygotowuje już czwarte wydanie Skorowidza, w którym nie powinno zabraknąć ani jednej firmy zasługującej na miano polskiej.

Polskie masło zdobywa rynek zagraniczny.

Trzeba zanotować dobrą wiadomość dla naszego rolnictwa, a przede wszystkim dla jego produkcji hodowlanej. Oto pierwszemu miesiącu r.b. stanowiły okres wyjątkowo pomyślnych koniunktur dla wywozu polskiego masła. Ilość masła wywiezionego z Polski w I kwartale r. b. osiągnęła

rekordową, nigdy dotychczas nie notowaną wysokość 33.734 q, t. j. trzykrotnie więcej, aniżeli w pierwszym kwartale r. ub. Wywóz masła wykazywał przy tym z miesiąca na miesiąc tendencję zwykłą, podnosząc się mianowicie z 9.603 q. w styczniu do 10.803 q. w lutym oraz 13.238 q. w marcu r. b.

Szereg specjalnych przyczyn złożyło się na tak pomyślną sytuację. W pierwszym rządzie podkreślić należy racjonalną politykę pasz, zainicjowaną w roku ubiegłym, dzięki której było zdołało przezwyciężyć pomyślnie. Zeszłej jesieni, wobec niepomyślnych zbiorów zbóż i nieoboru pasz, zachodziła obawa masowej wyprzedazy i wybijania bydła. Brak pasz zielonych został jednak uzupełniony przez przeznaczenie większej ilości ziemniaków buraków i innych roślin pastewnych na karmę dla bydła, dzięki czemu jesienna wyprzedaż ograniczyła się do sztuk, których dalsza hodowla nie zapewniała opłacalności.

Pomyślnie na produkcję masła i rozwój jego wywozu wplywał również wysoki poziom cen, osiągniętych za masło, zarówno na rynkach ekspertowych, jak i w kraju. Ceny krajowe kształtowały się w styczniu r. b. na poziomie 2,90, w lutym r. b. 3,60, a w marcu 3,70, wobec 2,95; 3,15; 3,00 w odpowiednich miesiącach r. ub. Na rynkach angielskich masło polskie osiągało w pierwszym kwartale r. b. od 110 do 116 szyl. za cwt. wobec 87 do 96 szyl. za cwt. w I kwartale r. ub.

Dotadniej objawem jest niewątpliwie znaczne zmniejszenie się rozpiętości pomiędzy cenami osiąganymi za masło polskie, a cenami za masło duńskie, co przyczynić należy poprawie jakościowej masła polskiego oraz mniejszym dowozem na rynki angielskie masła z kolonii i dominiów brytyjskich.

Niemniej ważnym czynnikiem jest po-

ADAM NASIELSKI

„SPRZYSIĘZENIE CZARNEGO SMOKA”.

POWIEŚĆ

9

Jego oczy nieruchomo wpatrywały się w Mortona. Naturalnie zauważył zmianę na jego twarzy. Ulga? Czyli... Wykonał nagły półobrót...

Hiiuuth!...

Nachylił się w ostatniej chwili. Świat przebrzmiał, a nad głową Allana, w ścianie, utkwiał długi malajski jabgan. Siła uderzenia musiała być ogromna, skoro ostrze wbiło się w drzwi niemal do połowy długości. Jeszcze sekunda, a...

Odwrócił się błyskawicznie, lecz było już za późno. W drzwiach stał niski mężczyzna w jedwabnym płaszczu. Żółta, zmarszczona głowa o skroniach obficie przyprószonych siwizną. Przyłożył swą piszczałkę do ust. Jego wzrok ostrzeżał. Cichy dźwięk jeszcze nie przebrzmiał, gdy ukazali się. Było ich trzech o kamiennych twarzach i skończych oczach. Starcowi echodziło tylko o demonstrację swej przewagi — bo trzech Japończyków ofnęła się zaraz na jego skinienie.

— Niech Bóg błogosławi temu domowi, jak powiedziałby Issin, szef twoich brudnych szpiegów — odezwał się Tahashi cicho. — Widzę, że przybyłem w sam czas, mister Morton. A kim ty jesteś? — zwrócił się do Allana i w odpowiedzi ujrzał dwa rzędy białych zębów w obramowaniu uśmiechniętych warg.

— Pozwoli pan, że przedstawię się tylko połowicznie, baronie Tahashi. A może tytuł jest zbyteczny?

— Pana nazwisko — zaczął starzec.

— Oao nie ma przeciż znaczenia — nie przestraszył się Allan. — Jestem biały i Anglik, a więc; wróg.

— Przed śmiercią biali ludzie stają się szczerzy i sądzą, że to może okupić zakłamanie ich całego życia — zabrzmiała złowroga odpowiedź.

Rzucił jakiś nie zrozumiały dla Mortona i Allana rozkaz dla swych ludzi, nie odwracając się prztem, postąpił krok naprzód i zamknął drzwi za sobą.

ROZDZIAŁ IV

Baron Yato Tahashi mówi.

Spostrzegawczy Allan zauważył niemal natychmiast, że mały rewolwer znaleziony przez w kieszeni Mortona — znalazł się na stole. Spojrzył znacząco na pułkownika, lecz napotkał nieprzeniknione, niedostępne oblicze oficera brytyjskiego wywiadu, ucznia szkoły Black Castle w Devonshire. Wówczas zwrócił wzrok na starca i musiał przyznać, że nigdy jeszcze nie spotkał w swym życiu tak fascynujących oczu jak u Yato Tahashi, asa japońskich szpiegów na terenie Indji. Nie miał w ręku żadnej broni, stał spokojnie w drzwiach, był niepozornego wzrostu — a jednak hipnotyzował. Z jego niskiej postaci biła jakaś władza, świadomość wyższości. I tu właśnie przydała się cecha Allana, którą pułkownik określił jako niepoważność, on zaś sam jako dobry humor.

— No i cóż, baronie Tahashi. Myśli

pan, że jesteś górą?

— Nie drwij, nerwoy człowieku. Nie wiesz chyba jak bliski jest śmierci. Wystarczy, abym dał znak moim ludziom. Rozszarpali by was na strzępy.

— Więc na co pan czeka, — głos pułkownika brzmiał nerwowo. Trzymał się na wodzu ostatkiem wysiłku. Allan uznał swą interwencję wprost za konieczną.

— Ja będę z tobą rozmawiał, Tahashi. Graham Morton jest wyzerpany — nie spał od dwóch dni. Słusznie jednak zauważył: na co czekasz.

— Ty jesteś mądry — Japończyk ominiął pytanie. Ujrzał uśmiech w ustach człowieka o białych zębach.

— Dziękuję za komplement. Co nastąpi?

As tokijskiego drugiego oddziału wyglądał jakby zasnął. Miał półprzymknięte powieki — nie zwiódł przecież takiego obserwatora jak Allan Down. Wreszcie przemówił:

— Obserwowałem was nim tu wszedłem. Jeden terroryzował drugiego.

Skrzywił wargi w demonstracyjnej pogardzie.

— Tacy wy wszyscy jesteście. Gnijąca, wasza rasa, którą pożera rak własnej ambicji. Wasze społeczeństwa składają się z samych takich jak wy dwaj. Każdy myśli o sobie, pokrywając to łamliwą powłoką fałszywych idei. Wy nie wiecie co to jest prawdziwy patriotyzm, wasza miłość ojczyzny to owezy pęd bez świadomości celu. Wasze rządy to kloaki brudnych polityków, podejmujących się nawzajem w walce o możność

stępująca racjonalizacja i standaryzacja produkcji masła eksportowego w ramach organizacji spółdzielczych. Długoletnie wysiłki organizacyjne zaczynają ostatnio wydawać coraz pomyślniejsze rezultaty. Sukcesy na tym odcinku zawdzięczać należy wyjątkowo spółdzielcom produkcyjnym i eksportującym masło, gdyż jedynie spółdzielnie te występują na rynkach zagranicznych, jako eksporterzy. O podnoszeniu się poziomu jakościowego naszego masła świadczy fakt, że na ogólną ilość wyeksportowaną w pierwszym kwartale, masło standaryzowane t.j. pasteryzowane stanowiło 94,6% zaś masło niestandaryzowane 5'4'0/0.

Wysoka kultura gospodarcza województw zachodnich nwydatniała się tu w wyraźny sposób. Eksport województw zachodnich wynosił ogółem w pierwszym kwartale r. b. 28.445 q. na ogólną ilość 33 734 q. wywiezionego masła, przy czym 96,7% masła, pochodzącego z województw zachodnich, były standaryzowane. Drugie miejsce w wywozie zajmowały województwa centralne i wschodnie.

W wywozie masła wystąpiły również w r.b. dość znaczne przesunięcia kierunkowe. Szczególnie silnie wzrósł wywóz masła na rynki angielskie, bo z 4,369 q. do 28,809 q., podnosząc udział rynków angielskich z 38,8% do 85,4%. Wywóz masła do Niemiec wykazał spadek — wskutek przydziału szesnastu kontyngentów. Poważny wzrost wykazał wywóz masła do Palestyny i Szwajcarii, podczas gdy wywóz do Włoch i Stanów Zjednoczonych stał się całkowicie.

Wzrost wywozu polskiego masła jako wysoce wartościowego produktu rolniczego powiatać trzeba z dużym zadowoleniem. Jest to zdrowa ewolucja wskazująca, że prymitywny i w dużym stopniu jednostronny charakter naszej produkcji rolniczej, ulega zmianie na lepsze. Rozwinięta gospodarka hodowlana, oparta o zwiększony zbyt krajowy i rozwijający się wywóz stanowi — przy naszej strukturze gospodarki rolniczej — jeden z najpoważniejszych czynników wydziknięcia wsi ze stanu zubożenia.

Z kraju.

Przyjazd pierwszego ambasadora rumuńskiego przy rządzie Polskim.

Według wiadomości otrzymanych z Bukaresztu, pierwszy ambasador Rumunii w Polsce, wyjedzie na swą placówkę w przyszłym tygodniu. Przyjazd ambasadora Fransovici nastąpić ma dnia 23 b.m. Zaraz po przyjeździe złoży on swe listy wierzycielniące Pannu Prezydentowi R. P. na Zamku, według ceremoniału przyjętego dla ambasadorów.

Seria licytacji majątków ziemskich.

Ziemiaki Tow. Kredytowe w Warszawie wyznaczyło nową serię zbiorowych licytacji majątków rolnych. Licytacje te odbędą się we wrześniu i październiku, przyczem z młotki sprzedanych będzie 347 obiektów, wartości około 30 miln. zł.

Ze świata

Zainaugurowane w roku ob. „Dni Polskie” na Targach Handlowych w Lens

odbyły się i w roku bież. w dniach 8 i 9 maja, odnosząc nowy świetny sukces artystyczny - propagandowy. Program

KACIK DLA PALACZY.

KAŻDY PALACZ PAPIEROSÓW POWINIEN WIEDZIEĆ:

że dobra gllza (zwijka) filtruje dym tyton. I wchłania nikoynte

że dobra bibułka podwyższa aromat i smak tytoniu

że te zadania spełniają gllzy i bibułki

„MOKKA-ALTESSE”

pierwszego dnia rozpoczął się wielkim poehodem organizacyi polskich i złożenia wieńca przed pomnikiem poległych, po czym odbyły się popisy artystyczne grup śpiewaczo-teatralnych. Przez cały dzień głośniki nadawały w mieście melodie polskie i miasto gościło w swych murach tysiące wychodźców polskich z okolicznych ośrodków górniczych.

Szkarlatyna grasuje w Szwecji.

W całej Szwecji z wyjątkiem zaledwie kilku miejscowości panuje od kwietnia epidemia szkarlatyny. W małym miasteczku Boros zarejestrowano 237 wypadków choroby. Wypadki śmiertelne są na szczęście rzadkie.

Rekord szybowniczki niemieckiej.

Lotniczka niemiecka Hana Reitech ustaliła nowy rekord w powrotnym docelowym locie szybowcowym. Dokonała ona bez lądowania lotu z Darmstadtu do Rhen i z powrotem, przelatując w ciągu 5 godzin odległość 250 km.

Tajemnicza śmierć właściciela cyrku „Medrano”.

W jednej z małych miejscowości na Morawach znaleziono nad brzegiem rzeki nieżywego właściciela cyrku „Medrano”, Sylwestra Boronska. Właściciel cyrku „Medrano”, zginął przed kilkoma dniami. Na znalezionych obecnie jego zwłokach niema żadnych śladów walki z jakim ewentualnym napastnikiem, to też zgon Boronska otoczony jest tajemnicą. Cyrk „Medrano” znajdował się w ostatnich czasach w trudnej sytuacji finansowej.

Złóż datek na L.O.P.P.

Notowania giełdy zbożowej w Poznaniu.

z dnia 17. V. 1938 r. za 100 kg.

Zyto	20.—	20,25
Pszonica	25,25	25,75
Jęczmień	18 25	18,50
Owies	19.—	19,50
Mąka żytnia gat. I 0—50%	29,75	30,75
Mąka żytnia gat. I 0—65%	28,25	29,25
M. pszen. g. I 0-50%	41.—	42.—
M. pszen. g. IA 0-65%	38.—	39.—
Otręby żytnie	13,75	14,75
Otręby pszenne	15,50	16.—
Goreczya	34.—	36.—
Groch Wiktorja	23,50	25,50
Groch Folgera	24,—	25,50

Wyjazd delegacji Polskiej do Ameryki Południowej.

Dnia 24 maja r.b. statkiem „Kościuszko” wyruszy z Gdyni polska delegacja handlowa do rokowań z krajami Ameryki Południowej, a mianowicie z Argentyną, Brazylią, Urugwajem i Chili.

Delegacji przewodniczy b. podsekretarz stanu w ministerstwie przemysłu i handlu dr. Franciszek Dolezal.

Ponadto w skład delegacji wchodzi radaa ministerstwa przemysłu i handlu dr. Rosiński i naczelnik wydziału rady handlu zagranicznego p. Taubenfeld.

Giełda pieniężna.

z dnia 16. V. 1938 r.

Na zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewisa była niejednolita przy obrotach małych.

Notowano:

Amsterdam	298,75
Bruksela	89,55
Londyn	26,39
Gdańsk	100,—
Paryż	14,84
Praga	18,49
Mediolan	27,96
Nowy Jork	5,30,88
Nowy Jork-kabel	5,31,—
Sztokholm	186,10
Zurych	121,25

Bank Polski płacił za:

dolary amerykańskie	5,27,50
dolary kanadyjskie	5,24,—
florety holenderskie	292,75
franki francuskie	14,64
franki szwajcarskie	120,75
funtj angielskie	26,30
funtj palestyńskie	26,93
belgi belgijskie	89,30
guldeny gdańskie	99,75
korony czeskie	11,—
korony duńskie	117,30
korony norweskie	132,—
korony szwedzkie	185,45
liry włoskie	21,60
marki fińskie	11,25
marki niemieckie	94,—
marki niemieckie srebrne	106,—

Kronika miejscowa.

Na bezrobotnych

W dalszym ciągu złożyły na fundusz Lokalnego Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem: a) w gotówce:

Matyniak Marein	10.— zł
Rynszewski Antoni	3,00 zł
Urbanik, Fabryka Świec	25.— zł
Duzmal Józef II	4.— zł
Baran Ludwik	3.— zł
Reiter Stanisław	3.— zł
Młynarz Hipolit	2.— zł
Witezak Sylwester	5.— zł
Niewiem Aladar	10.— zł
Kaczyński Władysław	15.— zł
Mikunicki Józef	3.— zł
Dimke Edward	11.— zł
Piotrowski Jan	10.— zł
Wiatrolikówna Irena	5.— zł
Pollak Feliks	25.— zł
Bajerlein Kazimierz	5.— zł
Kamiński Waclaw	5.— zł
Natkaniec A.	10.— zł
Sumelka Franciszek	6.— zł
Obwodowa Komenda P.W. Krot.	8,40 zł
Chojnicki Ignacy	4,50 zł

b) w naturaliaach:	
Pow. Komitet 500 kg mieszanki słodowej wartości	200.— zł
Pow. Komitet 200 kg. cukru	120.— zł
Goździewicz Stanisław I para obuwia	7,20 zł
Luzekiewicz L, 15 kg wyrobów	18.— zł
Kozłowiec Ig. 18 kg „	25.— zł
Pawlak Antoni 30 bonów	15,60 zł
Kopydłowski K. 15 „	9.— zł
Dudkowa Stan. 15 „	8,70 zł
Werner Hipolit II.	3,41 zł

Wszystkim ofiarodawcom składam imieniem Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem w Krotoszynie serdeczne podziękowanie.

BURMISTRZ
(—) Fenrych.

Egzamin dojrzałości.

W ubiegłym tygodniu odbył się egzamin dojrzałości pod przewodnictwem Dyr. Hasińskiego którzy zdali:

z typu klasycznego Gasiorkiewicz Kazimierz, Gogolewski Antoni, Gospodarek Stanisław, Górski Antoni, Grzeszkowiak Tadeusz, Heinn Wł., Klepacki Marian, Kołodziejczyk Walenty, Kujath Antoni, Lewandowski Józef, Łowicki Kazimierz, Masłowski Edmund Niziołkiewicz Marian Świderski Gerwazy, Walczak Józef, Fleischerówna Lieselotte, Hasińska Maria, Krzyżańska Zofia, Urbańska Stefania.

z typu matematyczno-przyrodniczego Andersz Stanisław, Danek Kazimierz, Dardas Bolesław, Eitner Maksymilian, Garstka Tadeusz, Gidaszewski Walerian, Grzeleki Józef, Kotecki Stefan, Trzepacz Marian, Turek Aleksander, Wroniecki Henryk, Gruszczyńska Cz. sława, Kaczyńska Melania, Kapuścińska Kazimiera.

Na egzaminie był obecny przez dwa dni wizytator p. Tarnawski z Poznania.

Jazda promienlowa krotoszyńskiego Automobilklubu.

W niedzielę dnia 22 maja br. urządza tutaj „Automobilklub“ jazdę promienlową o nagrody.

Program przedstawia się następująco. O godz. 9,15 msza św. w kościele parafialnym, o godz. 12,15 zbiórka zawodników na Małym Rynku poczem start.

Wieczorem odbędzie się w lokalu klubowym wspólna zabawa towarzyska podczas której wydawane będą nagrody

Z P. P. W.

Fanty z loterii P.P.W. można odebrać

w terminie do 30 bm. godz. 18-ta w Oddziale Poczty. Przysp. Wojsk. Krotoszyn Urząd pocztowy.

Niepodjęte w tym terminie fanty przechodzą na własność P. P. W.

Wieczór w świetlicy „Polskiego Białego Krzyża“ w Krotoszynie.

Już po kolacji, godzina 18,30; ze wszystkich budynków koszarowych jakby na komendę ściągają masy szarych, żołnierskich sylwetek, do świetlicy, prowadzonej staraniem Polskiego Białego Krzyża.

W świetlicy pięknej, dużej jasnej mimo wczesnej pory rojno i gwarno. Podoficer świetlicowy porozkładał już na stolikach codzienną prasę, ilustrowane tygodniki, czasopisma wojskowe i wiele innych, a żołnierze wyszukują pisma przez siebie najbardziej lubiane. Nieco dalej stoliki z szachami, warcabami, dominem i wieloma innymi grami. Wszędzie panuje gwar, jak „w ulu, a od czasu do czasu wybija się syczące — „szach“, albo nrywane — „mat“, poddane — „danka“. To szachisi i warcabiści manifestują swe zadowolenie. W jednym jednak miejscu świetlicy, tego przybytku wiedzy względnie swobodnego odpooczynku myśli żołnierza polskiego zawsze najgwarniej. Morze głów jednakich, ramie przy ramieniu tworzy mur, zza którego dobywa się głos. Właśnie kierowniczka świetlicy P. B. K. prowadzi aktualną pogadankę. W drugim końcu sali znów większe skupisko; to miłośnicy muzyki obsiedli głośnik radiowy. Posuwając się wzdłuż ścian znaleźć można oichy kącik, gdzie urodolnieni rysownicy i malarze tworzą album świetlicy, zwolennicy szarad rozwiązują zawile łamigłówek, a bardziej stęsknieni za domem piszą listy do swych najbliższych. W bibliotece, tuż obok świetlicy, — „zespół dobrego czytania książki“ pracuje nad konkursem okręgu P. B. K. W sali teatralnej żołnierski zespół teatralny przygotowuje program przewidzianych wieczorów uroczystych lub hamorystycznych. W pewnej chwili zespół redagujący t. zw. „życiową gazetę“ — rozmawia i dziś wieczór świetlicowy; jest to zresztą bardzo przez żołnierzy lubiany punkt programu. Jeden z prelegentów — żołnierzy w odpowiedzi na pytanie słuchacza: „Co to jest szkodliwa propaganda“ (dotyczyło układu włosko-angielskiego o morzu Śródziemnym) po swojemu tłumaczy, że... wymienione państwa nie będą o sobie źle plotkować. Podawane przez zespół żołnierzy wiadomości proste i oświetla kierowniczka świetlicy. Z kolei padają prośby o piosenkę, wesolą grę towarzyską, zamianę książek i t. d.

Nagle podrywa wszystkich głos podoficera, pilnującego nieublaganie zegarka. Jeszcze chwila, a żywa i gwarna przed chwilą świetlica milknie i pustnieje, by nazajutrz znów ożyć nowym, silnym tętnem pracy i radości żołnierza polskiego, by pomóc mu w kształtowaniu siebie, rozwijaniu zdolności i zainteresowań oraz dać mu pogodną atmosferę, rozjaśniającą okres twardej i odpowiedzialnej służby wojskowej.

Z ekranu.

Kino-Teatr „PROMIEN“ wyświetla od jutra, środy dnia, 18 do niedzieli dn.

22 maja r. b. najpotężniejszy wspaniały film, reżyserii najlepszego reżysera Franka Borzage pod tytułem HISTORIA JEDNEJ NOCY. W rolach głównych tego pięknego filmu ujrzymy genialną parę artystów: Charles Boyer oraz Jean Arthur.

Jednym z najpopularniejszych aktorów filmowych, stał się ostatnio wspaniały Charles Boyer, którego cały świat podziwiał już w kilku doskonałych filmach. Lecz kreacje jego w tamtych filmach niebawem zaścienne zostaną przez nową. Ujrzymy go bowiem w potężnym filmie sensacyjnym „Historia Jednej Nocy“ w którym Boyer gra wymarzoną dla siebie rolę paryżanina, za którym szaleją kobiety. W tragicznych okolicznościach poznaje on młodą rozwódkę, nie wiedząc że będzie ona dla niego fatum. Lecz miłość przewycięża wszelkie trudności...

Partnerką Boyera, jest świetna Jean Arthur, która dzielnie sekunduje słynnemu aktorowi. Jej kreacja, pełna dramatycznych momentów, wzrusza i przemawia do widza w sposób niezwykle silny. Sceny na okręcie, gdy następuje zderzenie z górą lodową, należą do niezapomnianych. Panika, ratowania się pasażerów, nadludzkie wysiłki załogi — utworzone zostały po mistrzowsku pod kierownictwem znakomitego reżysera Franka Borzage'a, twórcy „Pokusy“ z Marlena Dietrich.

„Historia Jednej Nocy“ — to film, który potrafi zadziwić i który pozwala widzowi przeżywać każdy dramatyczny moment obrazu, pozostawiając prawdziwie niezatarte wrażenie.

Z niebywałym zainteresowaniem oczekiwana premiera filmu „Historia Jednej Nocy“ już w środę dnia 18 maja r. b. w Kinie „PROMIEN“.

Zebranie Właścicieli Domów i Nieruchomości.

W czwartek, dnia 19 maja 1938 r. o godz. 8-mej wieczorem odbędzie się w Hotelu Wielkopolskim zebranie sprawozdawcze Właścicieli Domów i Nieruchomości. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy obchodzące wszystkich Właścicieli wobec czego obecność wszystkich członków i sympatyków konieczna.

Osobno prosimy p. Radców miejskich i p. Radnych aby łask. przybyli na powyższe zebranie.

Zarząd Stow. Właśc. Domów i Nieruchom. w Krotoszynie

Wynik konkursowego strzelania Bractwa Kurkowego w Krotoszynie.

Jak już donosiliśmy tutaj Bractwo Kurkowe obchodziło uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod nowo budującą się strzelnicę, a w związku z tem odbywało się przez cały tydzień konkursowe strzelanie o godność wiecznego króla i rycerzy. Przez cały tydzień bracia rewalizowali pomiędzy sobą tak, że do środy piastował godność króla p. Kryszkiewicz. Dopiero w środę p. Jan-dziński Ign. oddał trafny strzał, który ugodził płytkę w sam środek i tym samym już nie był do podbięcia.

Gorzej przedstawiała się sprawa u rycerzy. Zacięta walka jaka panowała pomiędzy p. p. Kryszkiewiczem, Skowrońskim i Góreckim rozstrzygnięta została

ostatecznie w niedzielę dnia 15. bm. w godzinach popołudniowych, gdzie pierwszym rycezem został p. Kryszkiewicz Edmund, II. p. St. Górecki.

Strzelanie zakończono wieczorem o g. 19-ej po czym odbyła się proklamacja. Po proklamacji bracia strzelcy zasiedli do skromny biesiady, a następnie odprowadzono z orkiestrą na czele Króla p. Ig. Jandzińskiego do domu, gdzie podejmował gości i braci. Podczas uroczystości w domu króla p. Ign. Jandzińskiego wnoszono toasty na cześć króla i rycezy i poszczególnych członków zarządu.

Z życia Rodziny Wojskowej.

— W dniu 12 maja br. w trzecią niezapomnianą rocznicę śmierci Wielkiego Polaka Józefa Piłsudskiego m. i. składaliśmy wieńce i kwiaty u stóp pomnika nie zabrakło również najmłodszych laturośli „Rodziny Wojskowej” — dzieci z Przedszkola, z których delegacja złożyła piękne majowe kwiaty, biorąc udział w tej uroczystości.

— W czasie od 4 do 14 maja br. Zarząd „Rodziny Wojskowej” pod kierunkiem przewodniczącej sekcji Kulturalno Oświatowej wspólnie z „Strzelem”, prowadziła tani bufet dla poborowych, dając tym wyraz troskliwości bezinteresownej i udostępniając każdemu niezamożnemu poborowemu w zaopatrzenie się w pożywienie, po cenie kosztów własnych.

Przebieg wszystkich dni poboru świadczył o celowości i praktyczności powyższego.

Z życia Koła Z. R.

Począwszy od 19 maja 1938r. odbywać się będą w świetlicy Koła Z. R. w każde ozwartki o godz. 20-tej pogadanki wygla-

PIJCIE PIWA BROWARU POLSKIEGO!

BROWAR BOJANOWO, został przejęty przez ręce polskie i poleca swoje znakomite PIWA jak:

Polski specjal, Piwo jasne i słodowe,

które dostarcza hurtownia piw

WŁADYSŁAW PRYWER

Bynek 14

KROTOSZYN.

Bynek 14

Własna wytwórnia soków i wód mineralnych.

szane przez referenta wychowania obywatelskiego.

W niedzielę dnia 22 maja r.b. od godz. 12-tej do 18-tej na strzelnicy „Brzozowy las” przy ul. Rawickiej odbędzie się dla członków Koła Z.R. programowe strzelanie z broni wojskowej.

Zarząd Koła Z.R. apeluje do członków ażeby wzięli liczny udział, tak w pogadankach, jak i ostrym strzelaniu.

Nieuczciwy uczeń.

Niejakaś Andrzejewska z Pogorzeli przyniosła do piekarni p. Kopydłowskiego około 15 kg mąki. Mąkę tę uczeń Stachowski Feliks zatrudniony w tejże piekarni wyniósł i sprzedał paserce niej. Szole Rozalii z Krotoszyna, która wraz z nim odpowiedzieć będzie przed tut. sądem.

Kradzież.

Młoda Anna z Krotoszyna zatrudniona

u p. Kapuścińskich dokonała kradzieży bielizny w wartości zł 80,—

Złodziejkę została odprowadzona do poster. policji Państwowej w Krotoszynie.

Kradzież.

P. Dirską Antoni właśc. Tartaku w Biadkach zgłosił kradzież pszenicy ze spichrza. Powiadomiona policja przeprowadziła natychmiastowe dochodzenia w toku których sprawcą kradzieży okazał się robotnik Lisiecki Fr. z Biadek L. pszenicę sprzedał paserowi niej. Chudzińskiemu Stanisł. z Biadek.

EKSPEDJENTKA

do składu cygar potrzebna
Zgłoszenia Zw. Inwalidów Wojennych R.P.
Hurtownia tytoniu, Krotoszyn.

KONKURS

F-my L. Gałązka, Krotoszyn Rynkowa 12

Kto odgadnie najbliższą liczbę guzików znajdujących się we wazonie na wystawie f-my L. Gałązka?

Rozwiązanie zagadki konkursowej należy nadsyłać do Redakcji Krot. Ośrodku Pow. z dopiskiem „Konkurs F-my L. Gałązka” do dnia 7 czerwca br. a wynik konkursu ogłosi Krot. Ośrodek Pow. 8 czerwca br.

NAGRODY:

- 1) 1 komplet jedwabny
- 2) 1 p. pończoch „ mat.
- 3) 1 krawat „

Nagrody wystawione są w oknie wystawowym f-my L. Gałązka.

Autoprzewóz

Szan. Publ. miasta Krotoszyna i okolicy donoszę uprzejmie, że uruchomiłem na linii

Krotoszyn — Poznań Krotoszyn — Kalisz — Łódź
przewóz drobnicowy — zleceniowy — oraz
przeprowadzki

Staraniem moim będzie Szan. Klienci najlepiej obsłużyć, przyczem uprzejmie proszę o łask. poparcie

Autoprzewóz

Koncesjonowane przedsiębiorstwo
STEFAN URBANCUK
KROTOSZYN, TEL. 182.

Garaze ul. Floriańska 1. Tel. 164.

Rowery
Opony
i Detki

oraz

wszelkie części zapasowe

kupisz najtaniej u

W. Nowickiego

Krotoszyn, Zduńska 19.

Szan. Publiczności miasta Krotoszyna i okolicy podaje do łask. wiadomości

że z dnem 1 maja br. przejąłem w Kallszu

KAWIARNI I CUKIERNI „BELWEDER”

przy ul. Marszałka Piłsudskiego 27.

gdzie zaprowadziłem również „SNIADALNIE”

Dotychczasowy lokal w Krotoszynie przy ul. Kaliskiej 8. pod firmą „ZAGŁOBA” prowadzę nadal, zwracam się przeto do Szan. Obywatelstwa o łask. dalsze poparcie przy czym jak dotąd tak i nadal skora i rzetelną obsługę zapewnić mogę.

Równocześnie Szan. przyjezdnych do miasta Kalisza uprzejmie proszę o zwiedzenie moich lokali „Belweder” ul. Marszałka Piłsudskiego 27.

Z poważaniem

Stanisław Cugler, Kallsz - Tel. 398.

„BAZAR“ W. TYKOCINSKI KROTOSZYN

Rynek 27 Tel. 36

PIERWSZORZĘDNY MAGAZYN MÓD

nasze obszerne magazyny zaopatrzone w doskonale skrojone i znanej jakości

Płaszcz - Suknie - Bluzki - Ubrania męskie - Ulstry

pozwalają każdemu wybrać to co **MODNE PRAKTYCZNE TRWAŁE**

a przede wszystkim **KORZYSTNE W CENIE.**

PIERNE KAPELUSZE DAMSKIE cieszące się powszechnym uznaniem.

ULUBIONA BIELIŻNA DAMSKA w pięknych kolorach.

POŃCZOCHY — RĘKAWICZKI — SZALE — TOREBKI — GORSETY
 FIRANY — STORY — KAPY — KOŁDRY — OBRUSY — ROBÓTKI

WYPRAWY ŚLUBNE

WYPRAWY DZIECIĘCE

WEŁNY I WŁÓCZKI

Krawaty — Koszule — Kapelusze — Kołnierzyki

Nikt dziś nie może z nim konkurować!!!

Tak niskich cen nie miał jeszcze nigdy!!!

Towary kompletuje się codziennie nowymi transportami.

Publiczność zachwycona jest wielkim wyborem towarów i TANIEMI CENAMI.

Dla Pani

**NAJNOWSZE
MATERIAŁY**
na kostiumy, suknie i bluzki.

Dla Pana

**NAJNOWSZE
MATERIAŁY**
na garnitury, spodnie i palta.

PŁASZCZE DAMSKIE, fasony najnowsze, wielki wybór.
 Płótna, Inlety, firany, chodniki najkorzystniej i po cenach konkurenc. tylko w
F-mie ALFONS HERDACH, Krotoszyn, Rynek 10.

Augustyn Pflantz

Krotoszyn

Telefon 125 Rynek 31

**Towary kolonialne
i delikatesy**

Wina - Wódki - Likjery.

hurt — — detal

Od przeszło **56 lat** poleca i wskazuje jeden drugiemu jako najkorzystniejsze źródło za-
 kupu dla Przemysłu, Handlu i Rolnictwa

DROGERIE ŁABĘDZIEM

POD

Rynek 13.

Ludwik Wąsowicz - Krotoszyn

Tel. 129.

Tutaj kupisz

Nasiona czystej hodowli. — Środki chemiczne do
 walki z chorobami roślin. — Nawozy ogrodnicze.

Aparaty do opryskiwania drzew wypożyczają się bezpłatnie.

TRUCIZNĘ NA OWADY, MYSZY i ROBACTWO DOMOWE.

Mydła — Proszki — Sodę — Mydła toaletowe — Wody kolońskie — Perfumy — Grzebienie — Szczotki —
 Kremy i pudry — Pasty i proszki do zębów — Opakunki do maszyn — Oliwa do centryfug — Oliwa do
 maszyn — Smary na osie i t. d. — Oliwa prowanska do sałatek.

Aparaty i przybory fotograficzne.

Farby - Pokosty - Lakjery - Pendzle - Szablony.

Wielki wybór tapet - najnowszych deseni.

Przybory pszczelarskie.